

O izbrisu na ustavno sodišče

IRENA FERLUGA

Vrhovno sodišče Republike Slovenije je izpodbijanje odločbe Banke Slovenije o izrednih ukrepih, s katero so imetniki podrejenih obveznic NLB decembra 2013 ostali brez vložene ga premoženja, poslalo v presojo na ustavno sodišče. Vrhovno sodišče namreč meni, da je 347. člen zakona o bančništvu (ZBan-1) protiustaven, zato je ustavnemu sodišču predlagalo, naj ga razveljavi ali ugotovi njegovo neustavnost, državnemu zboru pa naloži, da navedeno protiustavnost odpravi.

"Ta odločitev je jasen signal, da tudi vrhovno sodišče meni, da je zakon neustaven, odločanje o tem pa je v pristojnosti ustavnega sodišča. Ob štirih pobudah za oceno ustavnosti zakona s prvo podpisanim **Tadejem Kotnikom** je to že peta zahteva, ki kaže, kako globoka je zadeva," je povedal **Kristjan Verbič**, predsednik **Vseslovenskega združenja malih delničarjev**.

Ker 347. člen ZBan-1 pritožniku jemlje pravico do učinkovitega sodnega varstva zoper odločbo Banke Slovenije, medtem ko jo zagotavlja drugim osebam, ki so v enakem položaju, je po mnenju vrhovnega sodišča v neskladju z ustavo, po kateri morajo sodišča vsem upravičenim

osebam zagotoviti pravico do enakosti pred zakonom, ter do učinkovitega pravnega sredstva in sodnega varstva. Pritožnik A. K. je odločbo Banke Slovenije izpodbijal, ker je na njeni podlagi prenehala obveznost NLB po obveznicah, katerih lastnik je bil. Upravno sodišče je njegovo tožbo zavrglo, saj daje ZBan-1 pravico do vložitve tožbe v postopku sodnega varstva proti odločbi o izrednem ukrepu le banki. Vrhovno sodišče je ugotovilo, da gre pri izreku Banke Slovenije glede izrednih ukrepov za upravni akt, ki po vsebini pomeni poseg v pravico do zasebne lastnine, ob tem pa lastnikom podrejenih obveznic sodno varstvo zoper odločbo Banke Slovenije ni zagotovljeno. Po mnenju vrhovnega sodišča je za presojo zakonitosti takega poseganja v lastninsko pravico tem osebam treba zagotoviti učinkovito sodno varstvo.

Če vrhovno sodišče meni, da je zakon, ali njegov del, protiustaven, prekine postopek v vseh zadevah, pri katerih ga mora uporabiti pri odločanju o pravnih sredstvih, in z zahtevo ustavnemu sodišču začne postopek za oceno njegove ustavnosti. Na vrhovnem sodišču so trenutno vložena pravna sredstva v povezavi z okoli 30 vsebinsko povezanimi postopki.